

Bibliografie

1. CRISTEA, S. *Dicționar de pedagogie*. București: E.D.P., 1998. 312 p. ISBN 973-30-5130-6
2. CUCOȘ, C. *Pedagogie, ediția a II-a revăzută și adăugită*. Iași: Editura Polirom, 2002. 464 p. ISBN 973-681-063-1
3. Curriculum pentru Educație Timpurie [online]. Chișinău, 2019. 128 p. ISBN 978-9975-3285-7-9 [citat 10.02.2022]. Disponibil: https://mecc.gov.md/sites/default/files/curriculum_pentru_educatia_timpurie_tipar.pdf
4. MONTESSORI, M. *Descoperirea copilului*. București: E.D.P., 1977. 316 p. Nr. Plan 6316
5. NICULESCU, R.M. *Pedagogia preșcolară și a școlarității mici* [online]. 2007 [citat 21.03.2022]. Disponibil: https://www.academia.edu/33524540/PEDAGOGIA_PRE%C5%9ECOLAR%C4%82_%C5%9EIA_%C5%9ECOLARIT%C4%82%C5%A2II_MICI
6. ORLOI, E. *Jean Amos Comenius* [online]. f.a. [citat 7.04.2022]. Disponibil: https://www.academia.edu/35640892/Jean_Amos_Comeniu2_
7. PALICICA, M., GAVRILĂ, C., ION, L. *Pedagogie pentru învățământul agricol*. Timișoara: Editura Mirton, 2007. 383 p. ISBN 978-973-52-0139-5
8. PENFOLD, L. *Material Matters in Children's Creative Learning* [online]. 2019 [citat 10.02.2022]. Disponibil: <https://jods.mitpress.mit.edu/pub/bwp6cysy/release/1>
9. STUPACENCO, L. *Pedagogie (I). Bazele generale ale pedagogiei. Curs Universitar* [online]. Bălți, 2006 [citat 20.03.2022]. Disponibil: <https://www.scribd.com/doc/210734930/Pedagogie-I-Bazele-generale-ale-pedagogiei-Autor-Lidia-STUPACENCO>
10. TOVEY, H. *Froebel's principles and practice today* [online]. Londra, 2017 [citat 16.03.2022]. Disponibil: <https://www.froebel.org.uk/uploads/documents/FT-Froebels-principles-and-practice-today.pdf>

CZU: 373.064.3

DINAMICA SITUAȚIILOR DE CONFLICTE INTERPERSONALE ÎNTÂLNITE ÎN MEDIUL ȘCOLAR

Rusu Daniela
UPSC „Ion Creangă”
(Republica Moldova)
ORCID: 0000-0001-5456-7027

Adnotare

În articol este prezentată dinamica situațiilor de conflicte interpersonale întâlnite în mediul școlar și explicate pe scurt, principalele etape ale acesteia. Managementul conflictelor interpersonale la elevi este în strânsă legătură cu dinamica situațiilor de conflict, ceea ce confirmă necesitatea cunoașterii și înțelegerii acesteia pentru o mai bună și eficientă rezolvare a conflictelor și, bineînțeles, pentru crearea unui spațiu prietenos și sigur elevilor.

Cuvinte-cheie: dinamica situațiilor de conflict, conflict, conflict interpersonal, mediu școlar, strategie, relație interpersonală.

Annotation

The article presents the dynamics of interpersonal conflict situations encountered in the school environment and briefly explains its main stages. The management of interpersonal conflicts in students is closely related to the dynamics of conflict situations, which confirms the need to know and understand it for a better and more efficient resolution of conflicts and, of course, for the creation of a friendly and safe space for students.

Keywords: dynamics of conflict situations, conflict, interpersonal conflict, school environment, strategy, interpersonal relationship.

Conflictul este un proces ordinar prezent în societate. Conflictele apar între indivizi ai aceleiași comunități, ai aceluiași grup, dar care au obiective și interese incompatibile. Prin *conflict interpersonal* se subînțelege un tip de conflict care implică două sau mai multe persoane, respectiv este un rezultat al interacțiunilor umane. Deci, este o întâmplare firească, comună relațiilor dintre oameni. În orice domeniu sau formă de activitate, când sunt implicate mai multe persoane, vor exista ineluctabil și valori, interese, păreri și idei diferite. Tocmai aceste caracteristici îi fac pe oameni unici și individuali.

Citându-l pe D. Patrașcu, „actualmente noțiunea de conflict nu aparține exclusiv vreunei științe sau domeniului practicii. Problema conflictului și a interacțiunii conflictuale este tratată în diferite științe: în sociologie, teoria managementului, psihologia socială, psihologia managerială, teoria educației etc.” [4, p. 37].

Conflicturile interpersonale sunt parte inevitabilă a vieții și sunt întâlnite și în mediul școlar. În timp ce unii elevi pot face față acestor conflicte într-un mod matur și eficient, alții pot avea dificultăți în a-și gestiona emoțiile și în a-și rezolva situația de conflict într-un mod amiabil și fără repercusiuni asupra stării emoționale. Din acest motiv, este important pentru cadrele didactice, dar și pentru părinți, să înțeleagă dinamica situațiilor de conflicte interpersonale întâlnite în mediul școlar și să fie pregătiți să le abordeze într-un mod adecvat și eficient.

Deși conflictele interpersonale pot avea urmări pozitive și constructive, ele reprezintă o dificultate pentru mulți oameni, drept pentru care, aceștia le evită sau reacționează defensiv. A fi informat și a te simți pregătit să faci față unui conflict interpersonal într-un mod amiabil, te face să te simți mai încrezător și să aplanezi situația în așa fel, așa încât să nu distrugi caracterul unor relații.

Conflictul interpersonal reprezintă o tensiune, o ciocnire a indivizilor în procesul stabilirii unor interacțiuni între ei. Se cunosc o serie de factori care pot contribui la apariția conflictelor interpersonale în mediul școlar. Printre acestea se regăsesc: diferențele culturale, de valori, atitudini, de personalitate, de opinie sau interese. De asemenea, competiția privind rezultatele școlare sau concurența nesănătoasă, dorința unor elevi de a se bucura de funcții de lider, poate fi, la fel, o sursă de conflict.

În ceea ce privește dinamica conflictelor interspersonale întâlnite în mediul școlar, acestea pot fi clasificate în două categorii principale: conflicte directe și indirecte. Conflictul direct apare atunci când doi sau mai mulți elevi se confruntă în mod deschis și se angajează într-un schimb de argumente între ei. Pe de altă parte, conflictul indirect, apare atunci când unul sau mai mulți elevi implicați în situația de conflict, evită să discute direct cu ceilalți implicați și își manifestă frustrările prin intermediul unor comportamente indezirabile sau prin intermediul cunor colegi-aliați.

Indiferent de tipul conflictului – direct sau indirect – conținutul unui management eficient al acestora este în strânsă legătură cu dinamica conflictelor, descrisă în câteva etape principale.

Potrivit cercetătorilor, dinamica conflictelor are rolul de a identifica evenimentele neprevăzute ale unei neînțelegeri, disensiuni și identifică evoluția situației de problemă în cazul când conflictul sporește.

Tabelul 1. Conținutul și dinamica managementului conflictului

Nr. or.	Etapa conflictului	Conținutul managementului
1.	Apariția și dezvoltarea conflictului	Prognostare Preîntâmpinare (Stimulare)
2.	Conștientizarea situației de conflict măcar de un participant al interacțiunii	Preîntâmpinare (Stimulare)
3.	Începutul interacțiunii conflictuale deschise	Reglare
4.	Dezvoltarea conflictului deschis	A ține sub control, a diminua rolul acestuia
5.	Rezolvarea conflictului	Restabilirea situației anterioare

sursa: D. Patrașcu, 2017

Analizând dinamica managementului conflictului prezentată în tabelul de mai sus, putem deduce clar că pentru prima etapă este specifică studierea și analiza cauzelor ce au dus la apariția conflictului.

A doua etapă se bazează pe analiza anterioară și descrie acțiunile pedagogice, comunicarea și explicația, precum și desfășurarea unor activități administrative la nivelul clasei ce ar contribui la preîntâmpinarea eventualelor conflicte.

A treia și a patra etapă se referă la recunoașterea de către persoanele implicate în conflict a relațiilor tensionate și la solicitarea acestora de a manifesta un comportament dezirabil în relațiile interpersonale și de a nu implica alte persoane în conflict.

Iar a cincea etapă, rezolvarea conflictului, presupune acceptarea aplicării unei modalități de soluționare a problemei propriu-zise și revenirea la situația anterioară conflictului.

În evoluția managementului conflictelor interpersonale e imperios necesar a se ține cont de cauzele și factorii care au dus la crearea situației de conflict, de caracterul relațiilor interpersonale dintre cei implicați în conflict, de simpatiile și antipatiile dintre ei.

Există diverse modalități de a soluționa conflictele interpersonale. În mare parte, strategiile de rezolvare a conflictelor interpersonale în mediul școlar, depind de amploarea conflictului. Cele mai reușite strategii depind de mai mulți factori, printre aceștia se regăsesc: tipul de relație dintre indivizii implicați în conflict, de situația propriu-zisă, conjuncturi, stilul personal al cadrului didactic care abordează conflictul ș. a. Este acceptabil și uman ca în mediul școlar unele persoane să fie implicate în conflicte uneori. Totuși, e important a se gestiona corect conflictul apărut, așa încât să se minimizeze impactul asupra celor implicați și relația dintre aceștia să rămână intactă.

Managementul conflictelor interpersonale presupune schimbări comportamentale și de atitudine, astfel încât membrii unei clase sau ai unei școli, să poată lucra eficient pentru a-și atinge scopurile individuale sau comune.

În concluzie, dinamica conflictelor interpersonale din mediul școlar poate fi influențată de o serie de factori, iar gestionarea lor poate fi realizată prin folosirea unor strategii de mediere sau de gestionare a conflictelor. Astfel, ne dăm seama de importanța unei educații a culturii comunicării, ceea ce va facilita rezolvarea situațiilor de conflict și totodată, crearea unui mediu sigur și confortabil pentru elevi.

În cazul conflictelor directe, dinamica poate fi influențată de factori precum: caracterele diferite ale celor implicați în conflict, prezența sau absența altor elevi, presupuși adversari, intervenția unui adult. În acest tip de situație, gestionarea incorectă a conflictului va conduce la deteriorarea relațiilor interpersonale și la scăderea stimei de sine a celor implicați.

În cazul conflictelor indirecte, dinamica acestora poate fi influențată de relația de putere între elevi, de rolul pe care aceștia îl au în cadrul grupului (lider, respins). În asemenea situații, e necesar ca managerii clasei de elevi să identifice și să le ofere acestora instrumentele necesare pentru a-și gestiona emoțiile și pentru a-și rezolva neînțelegerile într-un mod prietenos și eficient.

Sinteza celor expuse mai sus, confirmă faptul că dinamica situațiilor de conflicte interpersonale în spațiul școlar, poate și trebuie să contureze un aspect pozitiv în gestionarea și managementul conflictelor interpersonale la elevi.

Bibliografie

1. GOLEMAN, D. Inteligența socială. București: Curtea Veche, 2007. 285 p. ISBN 9738120675
2. MILCU, M. Psihologia relațiilor interpersonale. Competiție și conflict. Polirom, 2005. 232 p. ISBN 973-46-0075-3
3. NECULAU, A., STOICA-CONSTANTIN, A. Psihosociologia rezolvării conflictului. Iași: Polirom, 1988. 288 p. ISBN 973-683-110-8
4. PATRAȘCU, D. Managementul conflictului în sistemul educațional. Chișinău: Tipografia „Reclama”, 2017. 468 p. ISBN 978-9975-58-109-7
5. PÂNIȘOARĂ, I. O. Comunicarea eficientă. Iași: Editura Polirom, 2008. 422 p. ISBN 978-973-46-0979-6
6. SĂLĂVĂSTRU, D. Psihologia educației. Iași: Polirom, 2004. 286 p. ISBN 973-681-553-6
7. STOICA-CONSTANTIN, A. Conflictul interpersonal: prevenire, rezolvare și diminuarea efectelor. Iași: Polirom, 2004. 304 p. ISBN 973-681-784-9

CZU: 373.2

FORMAREA SĂNĂTĂȚII PSIHOFIZICE LA PREȘCOLARI ÎN VIZIUNEA CADRELOR DIDACTICE

Sandu Mihaela
UPSC „Ion Creangă”
(România)

ORCID: 0000-0002-1212-4735

Adnotare

Formarea sănătății psihofizice în educația timpurie constituie un fundament solid al personalității viitorului adult. Personalitatea preșcolarului prinde contur și se realizează echilibrul între trăsăturile de personalitate proprii și cele ale celorlalți educabili. De aceea mediul educațional alături de mediul familial își va pune amprenta asupra copilului. Implicarea cadrelor didactice din învățământul preșcolar are un rol primordial în formarea sănătății psihofizice a copiilor și organizarea unui spațiu educațional propriu normelor de igienă și menținere a sănătății. Rezultatele chestionarului adresat cadrelor didactice reflectă viziunea acestora asupra formării sănătății psihofizice